

Een toekomstbestendig station in een aantrekkelijke omgeving

Méér drukte op en rond stations. Provincies, gemeenten, ProRail en NS zitten middenin een mobiliteitstransitie. Hoe u die mobiliteit toekomstbestendig maakt? Door bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid én duurzaamheid met elkaar te vervlechten. Zo krijgt u een aantrekkelijk stationsgebied als knooppunt in uw stad, of als verbinder in uw dorp. Is het station in uw gemeente klaar voor de toekomst?

Elk station(sgebied) is uniek

Het gebied moet efficiënt zijn: u wilt er goed kunnen overstappen tussen verschillende modaliteiten. Van fiets naar trein, van tram naar taxi. Maar u wilt ook dat het gezellig, sfeervol en uitnodigend is. Een stationsgebied moet natuurlijk passen in de omgeving. Zo heeft een stad andere wensen dan een dorp. Denk aan woningen en kantoren in de stationsomgeving, of zelfs boven het spoor. Kijk bijvoorbeeld eens naar OV Terminal Breda. In een landelijk gebied wilt u misschien wel het station ingebed hebben in haar omgeving. Zo is station Nunspeet een Veluwe entree: direct herkenbaar voor toeristen op weg naar de Veluwe.

Ook voor de langere termijn

Het stationsgebied vormt de sleutel voor de verduurzaming van uw stad of dorp. Met energieneutrale gebouwen van duurzame materialen wordt het gebied een voorbeeld in de energietransitie. Door ruimte te bieden aan voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer blijft het gebied goed bereikbaar. Daarmee kan ook de openbare ruimte beter benut worden, door bijvoorbeeld rekening te houden met het extreme weer dat bij klimaatverandering hoort. Wat u nu maakt, doet u voor de langere termijn. Daarom geven we stations de aandacht die ze verdienen.

Anders kijken naar stations en het gebied eromheen

DE UITDAGING

De uitdagingen voor stedelijk en landelijk gebied hebben gemeen dat er anders gekeken moet worden naar bereikbaarheid en mobiliteit. Bijvoorbeeld de (eigen) auto minder centraal stellen omdat hier geen ruimte voor is en omdat er nieuwe alternatieven zijn, zoals deelauto's, deelfietsen of deelscooters. Dit maakt het mogelijk om vaker te denken in termen van ketenreizen die worden afgelegd met verschillende vervoersmiddelen van verschillende aanbieders. Essentieel hierbij is dat de flexibele reisbehoeften ook digitaal ondersteund worden. Zo wordt de overstap van het ene op het andere vervoersmiddel voor de reiziger aantrekkelijk.

Station als visitekaartje van stad of dorp

Er is steeds minder ruimte. Stationsgebieden ontwikkelen is dan ook een complexe opgave waarbij veel komt kijken. Wij zien dat de verantwoordelijkheid voor een stationsgebiedopgave steeds meer van ProRail naar gemeenten verschuift. Als gemeente wilt u een visitekaartje voor uw dorp of stad. Of een gebied waar u graag bent (in plaats van snel weer weggaat). In kleinere steden en dorpen wilt u misschien wel een stationsgebied met de uitstraling, gezelligheid en uniekheid van de gemeente.

Mensen verblijven steeds langer op stations

Een station is allang geen plek meer waar u alleen maar in- en uitstapt. Naast reizigers vindt u er ook bezoekers en omwonenden. Die verschillende doelgroepen blijven steeds langer op en rond stations. Zo'n stationsomgeving in de stad wordt meer en meer een bestemming waar u woont, werkt en recreëert. Ook overstappen blijft belangrijk. De reiziger moet eenvoudig, snel en comfortabel van modaliteit kunnen veranderen. We snappen hoe een station functioneert en hoe de reiziger de weg vindt.

Intuïtief uw weg vinden

Pas als we de reiziger in beeld hebben, kunnen we alle voorzieningen naadloos op elkaar aan laten sluiten. Reizigers vinden dan intuïtief hun weg. Stapt deze uit de trein? Dan is een bus, tram of deelscooter nooit ver weg. In de trein regelen ze met een smartphone een deelfiets. Diverse vervoersmiddelen van verschillende aanbieders sluiten naadloos op elkaar aan. Zo wordt de overstap van het ene op het andere vervoersmiddel aantrekkelijk. Ook kan de reiziger er natuurlijk voor kiezen om in het aantrekkelijke stationsgebied te blijven.

OV Terminal Breda

Zo creëren we een aantrekkelijk stationsgebied

ONZE AANPAK

Wonen, werken, reizen en recreëren: in een toekomstbestendige stationsomgeving loopt alles in elkaar over. Hiervoor ontwikkelen we alle elementen integraal: van spoor tot busvervoer, van stationsgebouw tot woningbouw eromheen. Want één ding is zeker: een versnipperde aanpak werkt niet. Daarom verbinden wij belanghebbenden in een gezamenlijke ambitie.

Vanaf het begin trekken we samen op

Van provincie tot gemeente, van ProRail tot NS: bij de ontwikkeling van een stationsgebied heeft u te maken met meerdere partijen. Wilt u een goed resultaat? Dan is het belangrijk om vanaf het begin samen op te trekken en elkaars belangen te kennen, óók financieel. Wij zorgen ervoor dat het een project wordt van alle stakeholders, met respect voor ieders belangen en focus op het optimale resultaat. Omwonenden en reizigers betrekken we er natuurlijk ook bij. Samen is bij ons ook écht samen.

“Neem je elke stakeholder vanaf het begin mee? Dan helpt dat gemeenten en ontwikkelaars in hun planvorming. Door jarenlange ontwerpervaring voor ProRail en NS kennen we de eisen en processen van het spoor goed. Met die expertise kunnen we plannen voor gemeenten en ontwikkelaars toetsen en aanscherpen. Zo ontstaat er een breder gedragen plan met realisatiepotentie.”

Jarko van Nunen, director business development & projectmanager

Vooronderzoek als beginstation

Wat we ook doen, vooronderzoek is altijd onze basis. Uitkomsten vertalen we naar (deel)projecten en deelopgaven. Vaak doen we een haalbaarheidsstudie, maken we een ontwerp en werken we contractstukken uit. Ook begeleiden we regelmatig de uitvoering en ronden het project succesvol af.

Het handelingsperspectief voor OV-knooppunten ondersteund hierbij. Met deze tool van de ov-sector kunnen gemeenten, provincies, NS en ProRail met elkaar onderzoeken welke opgaven er spelen in de stationsomgeving.

De ambitie helder krijgen

Samen komen we tot een aantrekkelijk stationsgebied waar mensen graag zijn. Misschien heeft u nu nog geen nieuw station nodig, maar over vijf of tien jaar wél. In de tussentijd kunt u zich als gemeente goed voorbereiden. Een aantrekkelijk stationsgebied hoeft niet veel te kosten. Met kleine stappen komt u ook al een heel eind. Eerst is het belangrijk om de ambitie helder te hebben. Dan controleren we met vier oplossingsrichtingen welke acties nodig zijn voor uw stationsomgeving:

Beheer en onderhoud

Is de stationsomgeving rommelig en onoverzichtelijk? Dan krijgt u al goed resultaat met goed beheer en onderhoud.

Ordenen

Is de capaciteit van de stationsomgeving toereikend voor de komende jaren? Dan ordenen we het station: we verplaatsen objecten als informatieborden en bankjes, en delen de hal opnieuw in.

Clusteren en uitbreiden

Kan met uitbreiding van de bestaande stationsomgeving worden volstaan? Dan vervangen we elementen als bankjes, informatieborden, breiden het station uit en vullen dit aan.

Stationsvernieuwing

Is uitbreiden en aanvullen niet genoeg? Dan ontwerpen we een nieuwe stationsomgeving.

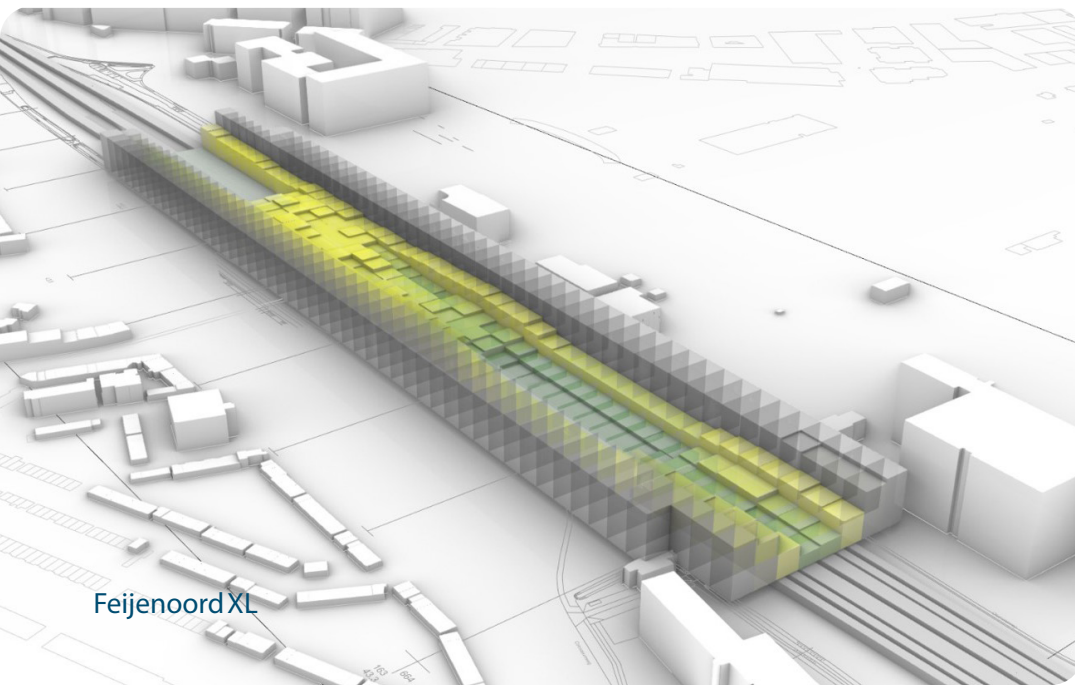
Samen werken we aan een aantrekkelijk station(sgebied)

ONZE ERVARING

Wij hebben ervaring met stations. Royal HaskoningDHV is al meer dan 140 jaar een toonaangevend ingenieurbureau, in advies en projectmanagement. In die jaren werkten we in verschillende rollen en projecten op en aan alle stations in Nederland.

We begeleiden u van a tot z

Visievorming, aanbesteding en realisatie: wij begeleiden u van a tot z. Wij helpen uw behoefte te verkennen, en uw vraag en opgave te structureren. Wij kennen de partijen in de stationsomgeving goed. Ook weten we wat reizigers willen en spelen we in op de behoeftes van omwonenden. Uw ambities koppelen we naadloos aan techniek. We denken na over mobiliteit en ontwikkeling van gebouwen. Spoor, techniek en loopstromen: al onze ervaringen nemen we mee in het proces.

Het project goed op de rails

Samen met u vertalen wij het plan naar een aantrekkelijk stationsgebied. We zetten het project goed op de rails. Benieuwd wat we voor uw gemeente of provincie kunnen betekenen? Wij komen graag met u in contact.

“Bij alles wat we doen, stellen we de reiziger centraal. Of het stationsgebied nu klein of groot is, dat maakt niet uit. De essentie is: wat wordt ervaren? Hoe maak je het eenvoudig? Waar loopt hij of zij tegenaan?”

Bob de Ruiter, senior strategisch consultant

Jarko van Nunen

*Business Developer & Projectmanager
Stations- en gebiedsontwikkeling*

Simon Krikken

*Consultant
Stations- en gebiedsontwikkeling*

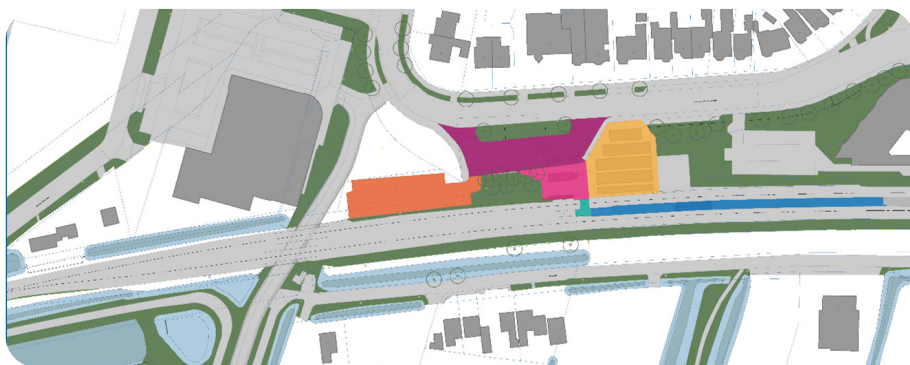

Recente voorbeelden

Nunspeet

Nunspeet is het hart van de Veluwe. En dat ziet u terug: het groen loopt door over het station. De Veluwe wordt beter zichtbaar aan de centrumkant van het station met een aantrekkelijke uitstraling voor bewoners en toeristen.

Franeker

We hebben een verdiepend onderzoek uitgevoerd wat heeft geleid tot een realistisch voorkeurscenario dat houvast biedt voor alle betrokken partijen. Zo kan de gemeente Franeker werken naar een station dat als visitekaartje voor de gemeente dient.

OV Terminal Breda

In tien jaar tijd is het stationsgebied in Breda getransformeerd naar een hoogwaardig en multimodaal openbaar vervoersknooppunt. Opdrachtgevers ProRail, NS en gemeente Breda wilden en kregen een comfortabele combinatie van reizen, wonen, werken en winkelen.

Ede-Wageningen

Een toekomstbestendig station met voldoende spoorse infrastructuur zodat het aantal treinen per dag omhoog kan. De openbare ruimte is ingericht met materialen en groen, passend bij de Veluwe.